

Høring angående praktisering av fullcertordningen

NKK HS vedtok i sak 99/19 i møte nr 15/19, etter forslag fra NKKs Særkomite for utstilling (NSU), å forandre praktiseringen av fullcertregelen. Etter vedtak på NKKs representantskapsmøte sendes forslaget nå ut på høring.

Fullcertregelen vil bestå, det er kun praktiseringen som er foreslått forandret, slik at utdeling av sertifikat vil bli mer i tråd med internasjonale regler og den praksis som gjelder i de aller fleste FCI-land.

Det er opp til den nasjonale kennelklubb å fastsette regler for hvordan man velger å dele ut nasjonale sertifikater. Dermed er praktiseringen av fullcertordningen, hvor man lar sertifikatet «vandre» nedover i plasseringsrekkefølgen til man finner en hund som har fått ck, men ikke er fullcertet, helt akseptabel. Norge er imidlertid det eneste landet i verden hvor man ikke deler ut cert og reservecert til de to beste hundene som ikke er nasjonale champions, men lar certet «vandre» videre.

Forslaget til ny praktisering av fullcertordningen medfører at beste hund i hvert kjønn som har blitt tildelt ck og som ikke er norsk champion, tildeles sertifikat, og den nest best plasserte hunden tildeles reservecertifikat. Dersom hunden som tildeles sertifikat er fullcertet, omgjøres reservecertifikatet til sertifikat. Dersom begge hundene er fullcertet, blir ikke cert/reservecert utdelt. Slik praktiseres det i alle andre land hvor man deler ut sertifikat og reservecertificat.

Årsaken til at NSU valgte å foreslå en endring i dagens praksis er flere.

Noen av de viktigste er:

- Det deles i dag ut både små og store cert til langt flere individer enn tidligere, hunder som for dagen ikke når opp i konkurransen med bedre hunder, og som dommerne følgelig anser å være dårligere enn fullcertede hunder som står foran. **Disse hundene fikk tidligere ikke cert!**
- Antall champions i Norge vil ikke vise de store variasjonene så lenge bestemmelsen om storcert består, men hunder som ikke er gode nok til å nå opp i konkurransen, **vil nå kunne få både små cert, storcert og tittel på en enklere måte enn tidligere.** Mens gode, unge hunder tidligere hjalp til å holde nivået høyt, «siles» disse nå bort etter å ha blitt fullcertet. **Senker man nivået på konkurransen, slik dagens ordning gjør, senker man automatisk også kvaliteten.**
- En championittel bør være et kvalitetsstempel.

Det har vært påstått at kvaliteten er ivaretatt i og med at hundene som får cert, først må ha fått CK. Dette bestrider NSU, med følgende begrunnelse:

- Dommerne har høyst variabel bakgrunn, både hva nasjonalitet, utdanning, kultur, erfaring og kjennskap til nivået i Norge angår.
- Det kan dokumenteres at enkelte dommere har gitt ck til 80-90 prosent av de oppmøtte hundene i til dels store raser. Det er ingen grunn til å tro at samtlige av disse har vært av championkvalitet.
- Så lenge det er fri flyt av dommere internasjonalt, og en del arrangører ønsker seg «eksotiske» dommere, er det heller ikke mulig å styre dommervalget eller å «skolere» dommerne, tiltak som jo enkelte har foreslått.
- Det er ikke mulig å kalibrere dommernes bedømmelse til et fast, klart nivå for utdeling av CK.

- Det er alminnelig kjent at premieringen av den enkelte hund vil kunne variere ganske mye for ulike dommere gjennom hundens utstillingskarriere. **En CK er dermed IKKE nødvendigvis et objektivt kvalitetsstempel.** En ivrig, reiselysten og iherdig utstiller vil med tiden kunne oppnå CK på en nesten hvilken som helst hund, så lenge den ikke har diskvalifiserende feil.
- Variasjoner i premieringen og raus utdeling av CK må vi dermed leve med og ta konsekvensen av, og ikke automatisk sidestille en hund som får CK med en som er champion.

Videre mener NSU:

- Tradisjonelt sett har certet vært den høyest hengende premien etter BIR/BIM på en utstilling. Mange utstillere med fullcertede hunder har valgt å holde seg borte fra utstillinger når denne premien ikke lenger er tilgjengelig for dem. Det betyr både dårligere påmelding, dårligere konkurranse og at dommerne kan få et feil inntrykk av nivået på rasen.
- Også innenfor hundeoppdrett må man ta innover seg at resultatet av oppdrettet vil passe inn i en Gaus-kurve (normalkurve) hvor ca halvparten havner i et midtsjikt, mens 1/4 blir bedre og ¼ blir dårligere enn gjennomsnittet. NSU mener at dersom stadig flere som tilhører gjennomsnittet blir champions, slik dagens praktisering av fullcertordningen legger til rette for, vil ikke dette være i tråd med raseklubbens mål for raseforvaltning.
- Fullcertordningen har vært omstridt. En rekke raseklubber har reservert seg fra den, og den diskuteres jevnlig i mange andre klubber. Det er en god del motstand mot dagens praksis.
- NSU mener at hundeutstillinger ikke bare skal ha et sosialt aspekt hvor det viktigste er at «alle» skal vinne noe og konkurransen tilpasses dette, men at utstillinger fortsatt skal kunne brukes som et redskap i hundeavlen. **Da må man også akseptere at sertifikater og championtitler skal tildeles de aller beste, og skal henge høyt.**

Konklusjon:

NSU mener at den lette innstramningen som foreslås her, vil imøtegå både de som ønsker en fullcertordning, og de som ønsker å avvikle den. Den vil også motvirke at utdelingen av certet helt mister sin verdi eller får et paradisk preg, eller i vesentlig grad senker nivået for hunder som tildeles et cert eller et championat.

Denne høringen sendes ut til alle raseklubber, både de som har søkt om fritak fra fullcertordningen, de som ikke er avhengig av storcert og de som ønsker å opprettholde fullcertordningen slik den er i dag. For at man skal få en oversikt over hva flertallet av norske raseklubber mener om saken, er det viktig at alle raseklubbene svarer på følgende spørsmål:

1. har klubben fullcertordning for sin(e) rase(r)?
2. Hva legger klubben i begrepet «fullcertordning»?
3. Om klubben fikk velge:
Ett generelt regelverk som gjelder for alle raser- eller ulike regler for ulike raser? (Obs: dette gjelder ikke tilleggskrav, kun de generelle championatreglene)
4. Hva legger klubben i begrepet «praktisering av fullcertordningen»?
5. For klubber uten fullcertordning: kan klubben leve med fullcertordning for sin(e) rase(r) om praktiseringen er slik beskrevet i vedtaket fra HS?
6. For klubber med fullcertordning: hva betyr det for klubben om praktiseringen av fullcertordningen blir slik beskrevet i vedtaket fra HS?